

COSTAN KOULU / Esiopetus / Opetussuunnitelma 2026

Opetuksen tiivistelmä kodeille

Olemme koonneet tähän tiivistelmän siitä, mitä opiskelemme yhdessä lapsenne kanssa Costan esikoulun arjessa tänä lukuvuonna. On ensiarvoisen tärkeää, että kotona tiedätte lapsen esikoulupäivästä ja eskaritunnelmista, mutta myös esikoululaisilta vaadittavista taidoista, jotta voimme yhdessä edistää tavoitteellista opiskelua, motivoida oppimista ja huomata mahdolliset tuen tarpeet ajoissa.

On ensiarvoisen tärkeää, että tiedonkulku kodin ja koulun välillä on avointa kaikessa lapsen oppimiseen, osaamiseen ja kasvuun liittyvässä, jotta voimme olla rakentamassa yhdessä lapsellenne parasta esikoulua.

- * Mitä kaikkea opiskellaan esikoulussa?
- * Millaisista asioista lapseni eskari koostuu?
- * Millaista osaamista tavoitellaan esikouluikäisten oppilaiden kohdalla?
- * Mistä tiedän, onko lapseni edistyminen riittävän hyvää?
- * Miten lapseni oppimista arvioidaan?
- * Miten voin tukea kotona lapseni esikouluarkea?

Tämä koostamamme pruju on teille vastaus näihin kysymyksiin Suomen valtakunnallisen esiopetuksen opetussuunnitelman sekä paikallisen Costan esikoulun opetussuunnitelman kautta.

Tervetuloa yhteiselle oppimispolulle !

Costan koulun alkuopetuksen opettajat , luokanopettajat

sekä muu henkilökunta, Costan kristillisen peruskoulun johtokunta

SISÄLLYS

- Osaaminen ja oppiminen esikoulussa
- Laaja-alainen osaaminen ja L1-L6-aidot esikoulussa
- Käyttäytymisen ohjaus
- Työskentelytaidot
- Arviointikäytänteet
- Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Esiopetuksen vuosikokonaisuudella on **yhteisten tehtävien lisäksi oma erityinen tehtävänsä:**

- tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista
- vahvistaa valmiuksia siirtyä joustavasti ja turvallisesti perusopetukseen
- rakentaa perustaa elinikäiselle oppimiselle vahvistamalla lapsen myönteistä minäkuvaa oppijana, oppimisen iloa, uteliaisuutta ja aktiivista toimijuutta
- Samalla luodaan pohjaa kestäväälle elämäntavalle, kulttuuriselle osaamiselle ja digitaalisessa maailmassa toimimiselle lapsen ikä- ja kehitystason mukaisesti.

Toiminta perustuu leikkiin, osallisuuteen, tutkimiseen, vuorovaikutukseen ja monipuolisiin oppimiskokemuksiin, jotka tukevat lapsen ajattelun, kielellisten valmiuksien, tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä itsestä huolehtimisen taitojen kehittymistä.

Costan kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on laadittu rinnan perusopetussuunnitelman kanssa. Tahdomme antaa lapsellenne kasvurauhan ja mahdollistaa hänelle oppimisen omaan tahtiin, hänen tarpeet huomioiden.

Esiopetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Esiopetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen lähtökohtina ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä opetukselle asetettavat yhteiset tavoitteet.

Oppimiskokonaisuuksien kesto ja toteutustapa vaihtelevat valitun aihepiirin, tilanteen ja lasten oppimisen etenemisen mukaan. Lapset osallistuvat oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutumisen arviointiin opettajan ohjauksessa.

Oppimiskokonaisuuksien tehtävä on tarjota lapsille uusia ja innostavia oppimiskokemuksia sekä mahdollisuuksia työskennellä kullekin lapselle sopivia oppimisen haasteita sisältävien tehtävien parissa. Opetuksessa otetaan huomioon lasten erilaiset tuen tarpeet ja annetaan lapsille riittävästi tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

1) Kielen rikas maailma

Kieli on sekä oppimisen kohde että väline. Esiopetusiässä kielestä tulee yhä vahvemmin lasten ajattelun, ilmaisun ja vuorovaikutuksen väline, jonka avulla he jäsentävät arkeaan ja rakentavat maailmankuvaansa. Kieli rikastuu taiteen elämysten, kulttuuristen kokemusten, aistien ja aistimusten, havainnoinnin, ideoinnin, luovien projektien sekä kokemusten jakamisen kautta.

- Lasten kielellisen tietoisuuden kehittymistä edistetään kielellä leikkien, loruillen sekä tutustuen monipuolisesti puhuttuun ja kirjoitettuun kieleen.
- Lasten kehittyvää luku- ja kirjoitustaitoa ja uteliaisuutta sitä kohtaan tuetaan leikkien ja toiminnallisten harjoitusten avulla.

- Tuetaan yksityiskohtaisempaa kielen rakenteiden ja muodon havaitsemista
- Harjoitellaan muistamaan kuulemaansa ja kertomaan siitä omin sanoin
- Harjoitellaan kuuntelemista ja puhumista erilaisissa tilanteissa, ohjataan kertomaan ja keskustelemaan sekä eläytymään
- Sanoilla leikitellään yhdessä
- Kehitetään taitoja kysyä, päätellä ja arvioida kuulemaansa
- Innostetaan tarinoiden tekemiseen ja taitoa harjoitellaan saduttamalla tai digitarinoita tekemällä
- Luetaan erilaisia tekstejä ja niistä keskustellaan yhdessä
- Kirjoitettua ja puhuttua kieltä tutkitaan yhdessä.
- Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen kynäotteeseen ja näppäimistöjen käyttöön
- Opetuksessa käytetään monipuolisesti lastenkirjallisuutta. Lapsia rohkaistaan tutkimaan ja lukemaan oman taitonsa mukaisesti erilaisia tekstejä sekä kertomaan ja ilmaisemaan eri tavoin kuulemastaan tai lukemastaan.
- Ohjataan havaitsemaan, että puheen voi jakaa pienempiin osiin, kuten sanoihin, tavuihin ja äänteisiin
- Innostetaan yhdessä ja omatoimisesti tunnistamaan ja tuottamaan eri tavoin kirjaimia, sanoja ja tekstejä taitojensa ja mielenkiintonsa mukaisesti heille mielekkäissä asiayhteyksissä.
- Lukutaidon kehittymistä tuetaan leikkillisellä kirjoittamisella ja omien tekstien tuottamisella tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen
- Tarjotaan mahdollisuuksia havainnoida, tutkia ja kokeilla puhuttua ja kirjoitettua kieltä sekä laajentaa sanavarastoaan.
- Opetuskielen lisäksi esiopetuksessa havainnoidaan muita kieliä. Samalla lapsia autetaan havaitsemaan ympäröivän maailman kielellinen ja kulttuurinen rikkaus ja kiinnostavuus. Opetuksessa voidaan käyttää esimerkiksi erikielisiä lauluja, leikkejä ja viittomia.
- Esiopetuksessa lasten kielellisen ja kulttuurisen taustan monimuotoisuus tunnistetaan, sitä kunnioitetaan ja sen jatkuvuutta tuetaan

2) Ilmaisun monet muodot

Lasten oppimisedellytykset, sosiaaliset taidot ja myönteinen minäkuva vahvistuvat, kun he saavat valmiuksia ympäröivän maailman jäsentämiseen. Nämä valmiudet kehittyvät, kun lapset tutkivat, tulkitsevat ja ilmaisevat itseään ja maailmaa erilaisia ilmaisun taitoja harjoittelemalla. Harjoittelu tukee myös lasten keskittymiskyvyn ja itsesääätelytaitojen kehittymistä.

Musiikillinen toiminta

- saa moniaistisia kokemuksia musiikista laulamisen, soittamisen, liikkumisen ja kuuntelemisen kautta
- harjoittelee musiikillisia taitoja leikin, kokeilun, improvisoinnin ja luovan toiminnan avulla
- oppii esittämään lauluja yhdessä muiden kanssa
- tutustuu erilaisiin soittimiin, musiikkityyleihin ja kulttuuriin musiikkiperinteisiin
- harjoittelee havainnoimaan äänen korkeutta, kestoja, voimakkuutta ja sointiväriä
- vahvistaa kiinnostustaan musiikkiin sekä kokemusta yhdessä tekemisen ilosta
- saa taide- ja kulttuurielämyksiä, jotka rikastuttavat oppimista ja itseilmaisua

Käsitöiden maailma

- tutustuu erilaisiin työvälineisiin, materiaaleihin ja turvallisiin työtapoihin
- harjoittelee käyttämään sekä pehmeitä että kovia materiaaleja monipuolisesti
- oppii käsityön perustekniikoita ikätasonsa mukaisesti
- harjoittelee suunnittelemaan ja toteuttamaan omia ideoitaan
- käyttää mielikuvitustaan ja luovuuttaan käsityöprosessin eri vaiheissa
- harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä sekä työn loppuun saattamista
- kehittää yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja yhteisissä käsityöprojekteissa
- tutustuu käsityöperinteisiin ja kestävän elämäntavan mukaisiin toimintatapoihin

Kuvallinen ajattelu ja kuvailmaisuus

- harjoittelee tekemään, tulkitsemaan ja arvioimaan erilaisia kuvia
- käyttää monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja ja työskentelytapoja
- ilmaisee ajatuksiaan ja kokemuksiaan piirtämällä, maalaamalla, rakentamalla, muovailemalla ja hyödyntämällä ikätasoisesti myös digitaalisia välineitä
- havainnoi omien töidensä lisäksi taideteoksia, median kuvia, muotoilua sekä rakennettua ja luonnonympäristöä
- harjoittelee kertomaan ajatuksiaan kuvallisista viesteistä ja niiden herättämistä tunteista
- tutustuu väreihin, muotoihin, materiaaleihin ja kuvien erilaisiin merkityksiin
- vahvistaa luovuuttaan, kuvallista ajatteluaan ja itseilmaisuaan

Ilmaisu ja esiintyminen

- rohkaistuu ilmaisemaan ajatuksiaan, tunteitaan ja kokemuksiaan puheen, liikkeen ja kehollisen ilmaisun avulla
- harjoittelee vuorovaikutus- ja esiintymistaitoja turvallisessa ja kannustavassa ilmapiirissä
- osallistuu draamaan, sanataiteeseen, tanssiin, loruihin, runoihin, satuihin ja lasten kirjallisuuteen pohjautuvaan toimintaan
- käyttää mielikuvitustaan ja omia kokemuksiaan yhteisessä luovassa työskentelyssä
- saa kokemuksia sekä spontaanista että yhdessä suunnitellusta ilmaisusta
- vahvistaa kielellisiä taitojaan, luovuuttaan, itseluottamustaan ja kykyään toimia yhdessä muiden kanssa.

Kehollinen toiminta ja liikunnallinen ilmaisu

- saa monipuolisia kokemuksia liikkumisesta, kehollisesta ilmaisusta ja oman kehon käyttämisestä erilaisissa tilanteissa
- harjoittelee kehon hallintaa, tasapainoa, koordinaatiota, rytmiä ja motorisia perustaitoja leikin, liikunnan ja toiminnan kautta
- oppii tunnistamaan oman kehonsa mahdollisuuksia ja vahvistaa myönteistä suhdetta liikkumiseen
- osallistuu erilaisiin liikuntaleikkeihin, peleihin, temppuratoihin, musiikkiliikuntaan ja luovaan keholliseen ilmaisuun
- saa kokemuksia siitä, miten kehoa voidaan käyttää ajatusten, tunteiden ja tarinoiden ilmaisemiseen

- harjoittelee yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja liikkueessaan yhdessä muiden kanssa
- oppii noudattamaan yhteisiä sääntöjä, huomioimaan toiset sekä toimimaan turvallisesti erilaisissa liikuntatilanteissa
- rohkaistuu kokeilemaan uusia liikuntamuotoja ja löytämään itselleen mieluisia tapoja liikkua
- harjoittelee arvioimaan omaa toimintaa ja huomaamaan omia kehittymisen mahdollisuuksia
- tutustuu luonnossa liikkumiseen ja oppii ymmärtämään ympäristön merkitystä hyvinvoinnille
- vahvistaa itsesääätelyä, keskittymistä, sinnikkyyttä ja tunteiden ilmaisua kehollisen toiminnan avulla
- saa kokemuksia ilosta, onnistumisesta ja yhteisöllisyydestä liikunnan ja kehollisen ilmaisun kautta
- Erilaisten leikkien ja harjoitusten avulla tuetaan lasten hienomotoristen taitojen kehittymistä sekä heidän kykyään hahmottaa tilaa ja suuntia

3) Minä ja meidän yhteisömme

Lasten elinpiiri laajenee heidän kasvaessaan. Kodin perinteiden, toimintamallien, arvojen ja katsomusten lisäksi lapset kohtaavat toisenlaisia tapoja ajatella ja toimia. Esiopetuksen tehtävä on vahvistaa lasten valmiuksia ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta ja toimia siinä. Aihetta lähestytään historiallisesta ja yhteiskunnallisesta sekä etiikan ja katsomusten näkökulmista.

- Lähiyhteisön menneisyyttä sekä ajankohtaisia asioita pohtimalla suunnataan lasten mielenkiintoa yhteiskunnallisiin asioihin
- Arjen eettisten valintoja pohditaan
- Omien tunnetaitojen kehittämistä ja rakentavan käyttäytymisen harjoittelua vahvistetaan
- Tutustutaan lähiyhteisön tapoihin
- Tutustutaan eri kulttuureihin, perinteihin, esineisiin, uskontoihin ja muihin katsomuksiin
- Vahvistetaan osallisuutta ja toimijuutta
- Ohjataan havainnoimaan nykyisyyttä ja heille luodaan mahdollisuuksia eläytyä menneisyyden tapahtumiin ja tilanteisiin. Tutustutaan johonkin lähiympäristön henkilöön tai kohteeseen historiallisesta näkökulmasta.
- Tuetaan lasten eettisen kohtaamisen ja ajattelun taitoja
- Vahvistetaan tunnetaitojen kehittymistä
- Tutustutaan juhlaperinteisiin, kertomuksiin, perinneleikkeihin ja vanhoihin lauluihin
- Tutustutaan mediaan ja kokeillaan median tuottamista leikinomaisesti. Mediatarjonnan sisältöä ja todenmukaisuutta pohditaan yhdessä lasten kanssa.
- Tutustutaan lasten oikeuksiin hyödyntäen YK:n yleissopimusta lapsen oikeuksista.
- Lasten kanssa laaditaan ja kehitetään esiopetusryhmän sääntöjä
- Toimintaan sisällytetään koko ryhmälle yhteistä **kristillistä eettistä kasvatusta**. Kasvatus liitetään lasten arkeen ja käytännön tilanteisiin, joihin liittyy tunteita ja eettisiä valintoja.
- Opetetaan ratkaisemaan rakentavasti lasten keskinäisiä ristiriitatilanteita
- Lasten kanssa pohditaan ystävyyttä ja toisten kunnioittamista, ilon ja pelon aiheita, tyttöinä ja poikana olemiseen liittyviä oletuksia sekä oikean ja väärän erottamista.
- Kokeillaan roolileikkejä sekä satujen ja kertomusten kautta eläytymistä
- Hyödynnetään vierailijoita ja vierailuja, lähiympäristön tapahtumia
- Tuetaan lasten etnistä identiteettiä ja integroitumista kulttuuriin

4) Tutkin ja toimin

Lasten toimintaympäristö - lähiluonto ja rakennettu ympäristö sekä muut opetuksen oppimisympäristöt - tarjoavat runsaasti aineksia lasten oppimiselle. Erityisen tärkeää opetuksen liittäminen lasten kokemusmaailmaan ja heidän toimintaympäristöönsä on **matemaattisten taitojen** opettelussa sekä **teknologia- ja ympäristökasvatusten** toteuttamisessa.

- Toimintaympäristöön liittyvät havainnot, kokemukset ja tiedot, niiden jäsentäminen ja kuvaaminen auttavat lapsia kehittymään ajattelijoina ja oppijoina.
- Kehittyvä taito nimetä asioita sekä ymmärtää ja käyttää erilaisia käsitteitä edistää lasten monilukutaitoa
- Tuetaan lasten matemaattisen ajattelun kehittymistä ja kiinnostusta matematiikkaan
- Tuetaan luvun, lukumäärän, lukusanan, muutoksen ja ajan käsitteiden sekä tason ja avaruuden hahmottamisen ja mittaamistaitojen kehittymistä
- Erityisesti kiinnitetään huomiota lasten lukujonotaitojen ja nimeämisen kehittämiseen
- Tuetaan tason ja tilan hahmottamista. Lapsia kannustetaan tutkimaan ja kokeilemaan 2- ja 3-ulotteisuutta sekä opettelemaan sijainti- ja suhderekäsitteitä
- Geometrisen ajattelun (muodot) vahvistamiseksi järjestetään mahdollisuuksia rakenteluun, askarteluun ja muovailuun
- Kokeillaan mittaamista keholla ja eri välineillä. Opetuksessa harjoitellaan ajankäsitteitä ja määreitä. Aikajärjestystä pohditaan yhdessä mm. vuorokaudenaikoja havainnoimalla ja kalenterin avulla
- Tarjotaan oivaltamisen iloa
- Vahvistaa lasten luonnontuntemusta, luontosuhdetta ja ympäristöherkkyyttä
- Tutustutaan arjen teknologiaan
- Tutustutaan tutkivaan työtapaan
- Rohkaistaan tekemään kysymyksiä ja etsimään niihin yhdessä selityksiä
- Harjoitellaan vertailemaan, luokittelemaan sekä järjestämään havaintojen tai mittausten pohjalta saatuja tietoja, tekemään päätelmiä ja keksimään ratkaisuja arjen ongelmiin sekä kokeilemaan ratkaisuja.
- Harjoitellaan dokumentointia eri välinein sekä esittämään tuloksia eri tavoin
- Opitaan muistia kehittäviä leikkejä ja tehtäviä
- Kannustetaan toimintaympäristöön liittyvien ongelmanratkaisutehtävien päättelyyn ja ratkaisujen etsimiseen
- Harjoitellaan eri käsitteiden käyttöä ja päätelmien tekemistä sekä pohditaan syy-seuraus suhteita
- Opetukseen voi kuulua myös pieniä kokeita.

5) Kasvan ja kehityn

Itsestä huolehtiminen ja siihen liittyvät arjen taidot ovat osa esiopetuksen tavoitteena olevaa laaja-alaista osaamista. Kehittyäkseen tällä osaamisen alueella lapset tarvitsevat kokemuksia, tietoja ja pohdintaa, joiden pohjalta heidän arvostuksensa ja taitonsa voivat vähitellen kehittyä.

Esiopetuksessa tehtävää lähestytään **liikunnan, ruuan, kuluttajuuden, terveyden sekä laaja-alaisen turvallisuuden** näkökulmista.

- Luodaan pohjaa terveyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia arvostavalle ja aktiiviselle elämäntavalle
- Kehitetään lasten terveysosaamista ja turvataitoja
- Edistetään kestäväään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumuksia
- Innostetaan lapsia liikkumaan monipuolisesti ja kokemaan liikunnan iloa
- Tuetaan lasten yhdessä toimimisen taitojen kehittymistä
- Vahvistetaan kehonhallintaa ja oman kehon hahmottamista suhteessa ympäröivään tilaan, aikaan ja voimaan
- Mahdollistetaan ohjattua liikkumista sekä omaehtoista liikkumista erilaisissa olosuhteissa
- Harjoitellaan monipuolisesti motorisia perustaitoja, tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoja. (psähtymiset, harhauttamiset, kierimiste, kiipeämistä, juoksut, hyppelyt, työntämiset, vetämiset)
- Harjaannutetaan hienomotorisia taitoja sorminäppäryyttä ja tarkkuutta kehittävien pelien ja leikkien avulla.
- Erityisesti kiinnitetään huomiota lasten yleisten oppimisedellytysten kannalta tärkeiden havaintomotoristen taitojen kehittymiseen
- Ohjataan ymmärtämään levon merkitys hyvinvoinnille ja terveydelle, havainnoidaan nukkumisen ja liikkumisen määrää sekä mietitään niiden yhteyttä päivittäiseen virkeyteen ja hyvään oloon
- Pohditaan terveyttä ja sairauksia ja niiden syitä sekä ihmisen mahdollisuuksia vaikuttaa omaan fyysiseen terveyteensä ja mielen hyvinvointiin
- Keskustellaan hyvistä ihmissuhteista ja niiden merkityksestä mielen hyvinvoinnille
- Opetellaan kaveritaitoja ja toisten huomioon ottamista sekä tunteiden tunnistamista ja hallintaa
- Haetaan tietoa hygieniasta ja harjoitellaan siihen liittyviä perustaitoja
- Tutustutaan terveelliseen ruokaan, eri kulttuurien ruokaperinteisiin, ja pohditaan ruoan merkitystä
- Tuetaan lasten valmiuksia pitää huolta terveydestään
- Opitaan turvallisesta liikkumisesta lähiympäristössä sekä esiopetuksen oppimisympäristöissä.
- Ohjataan kohtuulliseen kulutukseen ja mainontaan
- Ohjataan hyviin tapoihin
- Opetuksessa pohditaan terveyteen liittyviä tekijöitä sekä tuetaan lasten valmiuksia pitää huolta terveydestään. Lapset saavat tietoa turvallisesta liikkumisesta lähiympäristössä sekä esiopetuksen oppimisympäristöissä
- Tunnistetaan toimintaympäristöihin ja oppimisympäristöihin liittyviä yleisimpiä fyysisiä ja psyykkisiä vaaratilanteita. Tavoitteena on tukea lasten turvallisuuden tunnetta, antaa heille valmiuksia pyytää ja hankkia apua sekä toimia turvallisesti tavallisimmissa arjen tilanteissa.
- Lapset saavat esiopetuksessa tietoa oikeudestaan turvalliseen elämään, arvostavaan kohteluun ja koskemattomuuteen.

Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Kaikkien lasten esiopetuksessa noudatetaan samoja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia esiopetuksen yleisiä kasvatus- ja oppimistavoitteita. Esiopetuksen

tavoitteena on tukea jokaisen lapsen kielellistä kehitystä ja kulttuuri-identiteettien kasvua sekä opettaa lapsia kunnioittamaan eri kieliä ja kulttuureja. Erityisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen identiteetin kehittymistä.

Perusopetuslain mukaan esiopetuksessa käytettävä kieli on suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Opetuskielenä voidaan käyttää myös muita kieliä, kun se ei vaaranna opetussuunnitelman perusteissa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Erillisessä ryhmässä esiopetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä. Costan esikoulussa käytetään espanjan kieltä tai/sekä englannin kieltä kielisuihkutuksena tukemassa integroitumista paikalliseen kulttuuriin. Tavoitteena on lisätä lasten valmiuksia toimia kansainvälisessä ympäristössä, oppia eri kieliä ja toimia eri kielellä.

Kaksikielisen esiopetuksen tavoitteena on hyödyntää lasten varhaisen kielenoppimisen herkkyyksikautta tarjoamalla tavanomaista esiopetusta monipuolisempaa kielikasvatusta. Opetuksessa luodaan motivoivia kielenoppimistilanteita, joilla rakennetaan pohjaa elinikäiselle kielen opiskelulle. Tavoitteena on, että toiminta monikielisessä ympäristössä kehittää lasten kielitietoisuutta. Lasten kaksi- tai monikielistä kieli-identiteettiä tuetaan ja heille tarjotaan tilaisuuksia käyttää ja omaksua kieliä toiminnallisesti ja leikinomaisesti. Myös monenlaiset kulttuurit, joita tuodaan tietoisesti esiin ja keskusteltavaksi, kohtaavat luontevasti tällä tavoin järjestetyssä opetuksessa.

Monikielistä opetusta voidaan toteuttaa usealla tavalla. Yhteistä toteutustavoille on se, kielet eivät ole pelkästään opetuksen ja oppimisen kohteena, vaan niitä käytetään oppimiskokonaisuuksien opetuksessa ja esiopetuksen arjen toiminnassa.

Laajamittainen erikielinen esiopetus

- Laajamittaisessa erikielisessä esiopetuksessa osa toiminnasta (vähintään 25 %) toteutetaan jollakin muulla kielellä kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä.
- Toiminta suunnitellaan siten, että eri kieliryhmät saavat oppimiselleen tarvittavaa tukea.
- Ryhmissä voi olla lapsia, joille kielet eivät ole heidän äidinkieli
- Kielet ovat läsnä ja kehittyvät vähitellen opettajan mallintamisen ja lasten aktiivisen toiminnan kautta
- Myös opetuskieliin liittyviä kulttuureita tuodaan lasten ulottuville
- Tavoitteena on valmius jatkaa opiskelua molemmilla kielillä.
- Tavoite asettaa tosin vaatimuksia oppimisympäristöille ja edellyttää yhteistyötä esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäjän välillä lasten siirtyessä perusopetukseen.

Suppeampi erikielinen esiopetus

- Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä
- Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyyttä ja kulttuurien kohtaamisia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa
- Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä
- Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen
-

Laaja-alaiset taidot esikoulussa

Laaja-alaisen osaamisen taidot muodostavat perustan lapsen kasvulle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. Se rakentuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja kokemuksista, joita lapsi tarvitsee oppimisessaan sekä elämässään nyt ja tulevaisuudessa.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet toteutuvat eheytetysti kaikissa esiopetuksen oppimiskokonaisuuksien toiminnassa leikin, tutkimisen, liikkumisen, vuorovaikutuksen, ilmaisun ja arjen tilanteiden kautta. Oppiminen perustuu lapsen aktiiviseen toimijuuteen, osallisuuteen, yhteistyöhön sekä turvalliseen ja kannustavaan oppimisympäristöön.

L1 Ajattelutaidot ja oppimaan oppimisen taidot

- oppii tutkimaan, ihmettelemään ja tekemään havaintoja ympäristöstään
- harjoittelee ongelmanratkaisua, päättelyä ja luovaa ajattelua
- saa onnistumisen kokemuksia ja vahvistaa myönteistä minäkuvaan oppijana
- harjoittelee keskittymistä, pitkäjänteisyyttä ja oman toiminnan ohjaamista
- oppii iloitsemaan uuden oppimisesta sekä tunnistamaan omaa osaamistaan.

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutustaidot ja ilmaisutaidot

- harjoittelee toimimaan toisia kunnioittavasti erilaisissa yhteisöissä
- vahvistaa vuorovaikutus-, yhteistyö- ja tunnetaitojaan
- ilmaisee itseään monipuolisesti puheen, leikin, taiteen, musiikin, liikkeen ja draaman avulla
- oppii arvostamaan omaa kieltään, kulttuuriaan ja taustaansa sekä tutustuu erilaisiin kulttuureihin
- harjoittelee toimimaan kansainvälisessä ja monikielisessä oppimisympäristössä.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- harjoittelee terveellisiä elämäntapoja, turvallista toimintaa ja omasta hyvinvoinnista huolehtimista
- oppii toimimaan vastuullisesti arjen tilanteissa
- vahvistaa tunne- ja itsesäätelytaitojaan
- harjoittelee kestävän elämäntavan mukaisia valintoja
- kehittää valmiuksia toimia itsenäisesti ja pyytää tarvittaessa apua.

L4 Monilukutaito

- tutustuu erilaisiin teksteihin, kuviin, symboleihin, numeroihin ja viesteihin
- harjoittelee kuuntelemista, keskustelemista, tulkitsemista ja oman ajattelun ilmaisemista
- kehittää alkavaa luku- ja kirjoitusvalmiuttaan
- oppii tarkastelemaan tietoa ikätasonsa mukaisesti kriittisesti
- vahvistaa mielikuvitustaan, kielellisiä taitojaan ja kiinnostustaan lukemiseen.

L5 Digitaalinen osaaminen

- tutustuu digitaalisiin välineisiin turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ikätason mukaisesti
- harjoittelee käyttämään digitaalisia välineitä oppimisen, leikin, tutkimisen ja luovan ilmaisun tukena
- oppii ikätasoisesti vastuullista ja turvallista toimintaa digitaalisissa ympäristöissä
- tutustuu siihen, että teknologia on osa arkea ja oppimista
- kehittää yhteistyö- ja ongelmanratkaisutaitoja digitaalisten välineiden avulla.

L6 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

- harjoittelee osallistumaan yhteiseen toimintaan ja tekemään valintoja
- oppii ilmaisemaan mielipiteitään sekä kuuntelemaan muiden näkemyksiä
- saa kokemuksia yhteisestä päätöksenteosta ja vastuunkannosta
- harjoittelee toimimaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja toisia kunnioittaen
- oppii ymmärtämään omien tekojen vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja yhteiseen tulevaisuuteen
- vahvistaa luontosuhdettaan ja harjoittelee kestävän elämäntavan mukaisia toimintatapoja.

Costan esiopetuksen arvioinnin periaatteet

Arviointi lapsen hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen tukena

Arviointi käsittää koko esiopetuksen toiminnan, sisältäen oppimisympäristön, toimintakulttuurin sekä lasten ja henkilökunnan itsearvioinnin. Lasten mielenkiinnon kohteet ja vahvuuksien tukeminen ohjaavat yhteistä tavoitteiden asettamista sekä toiminnan suunnittelua. Opettaja ja lapsia ohjaava muu henkilöstö seuraavat lasten toimintaa ja oppimista jatkuvasti. Lapsia ohjataan positiivisen ja rohkaisevan palautteen kautta. Esiopetuksessa opetuksen ja toiminnan arviointia toteutetaan yhdessä lasten kanssa.

Lasten kehittyminen ja oppiminen tehdään näkyväksi dokumentoinnin kautta. Dokumentointi on vahvasti mukana joka vaiheessa, mm. lasten mielipiteiden, kokemusten ja tuotosten muodossa. Monipuolista lasten kehittymisestä ja oppimisesta koottua tietoa käsitellään säännöllisesti sekä lasten että huoltajien kanssa. On tärkeää, että lapsi itse oppii havaitsemaan vahvuutensa ja edistymisensä ja että huoltajat voivat tukea lastaan.

Toimintakulttuurin, oppimisympäristön ja työtapojen arviointi

Esiopetuksessa toimintakulttuuri kannustaa avoimeen vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnalliseen oppimiseen. Henkilöstön tehtävänä on varmistaa kaikille lapsille vapaus ja mahdollisuus itseilmaisuun ja vaikuttamiseen. Lapsille ominaiset tavat toimia - leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja taiteileminen - ovat läsnä joka päivä.

Työtapojen valintaa ohjaavat lasten yksilölliset ja ryhmän kiinnostuksen kohteet ja niitä rikastetaan niin, että kaikki oppimiskokonaisuudet tulee huomioitua. Työskentely tapahtuu lapsen oppimisen kannalta sopivissa ryhmissä. Lapset ajetaan toimimaan yhdessä pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Esiopetuksen oppimisympäristöt ovat pedagogisesti monipuolisia ja joustavia kokonaisuuksia. Lasten ideat ja tuotokset ovat myös osa oppimisympäristöä.

Kaikkia edellä mainittuja asioita arvioidaan kootun havainnointitiedon ja dokumentaation kautta systemaattisesti, säännöllisesti ja monipuolisesti. Esiopetuksen henkilöstö käyttää arviointiin soveltuvia varhaiskasvatuksen arvioinnin työkaluja. Arviointi kohdistuu toimintakulttuuriin, oppimisympäristöjen ja työtapojen arviointiin.

Lapsilta saatu palaute

Esiopetusyksiköissä lapsilta saatua palautetta hyödynnetään päivittäisessä toiminnassa sekä kehittämistavoitteiden luomisessa. Niiden toteutumista myös arvioidaan yhdessä lasten kanssa. Lasten mielipiteisiin ja palautteeseen suhtaudutaan arvostavasti.

Henkilöstön itsearviointi ja huoltajilta saatu palaute

Costan esiopetusryhmän henkilöstö arvioi toimintaympäristöä, oppimisympäristöä ja työtapojaan säännöllisesti ja muokkaa niitä vastaamaan sen hetkisen esiopetusryhmän tarpeita ja mielenkiinnon kohteita.

Henkilöstön itsearviointi ja reflektio on jatkuvaa, pedagogiseen toimintaan sisältyvää. Arviointi kohdistuu esiopetuksen toteuttamiseen, oppimisympäristöön, toimintakulttuuriin sekä opettajan/ muun henkilöstön omiin ja työyhteisön pedagogisiin toimintaperiaatteisiin. Lapsen sensitiivinen huomioiminen esiopetuksessa on aikuisen velvollisuus joka päivä ja sen toteutumista tulee arvioida tiimissä säännöllisesti. Arviointitietoa hyödynnetään oppimisympäristöä, toimintakulttuuria sekä henkilöstön toimintatapoja kehitettäessä, jatkuvan käytännön mukaisesti.

Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena

Lasten itsearviointi on oleellinen ja luonteva osa esiopetustoimintaa. Lasten itsearvioinnin edellytyksiä kehitetään keskustelemalla lapsen kanssa, kiinnittämällä lapsen huomio hänen omaan toimintaansa suhteessa ryhmän toimintaan - kannustaen, kehuen ja sopivasti haastaen.

Esiopetusvuoden aikana lapsen kasvusta, työskentelystä ja oppimisen etenemisestä kerätty tarpeellinen dokumentti- ja arviointitieto on tärkeää saattaa ensimmäisen luokan opettajan tietoon, yhteistyössä huoltajien, lasten, esiopetuksen ja koulun henkilöstön kanssa.

Costan esi- ja alkuopetus tekee suunnitelmallista yhteistyötä, mikä kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Lapset, henkilökunta ja huoltajat osallistuvat jatkuvan arvioinnin kautta toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen

Esikoululaisen osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää lapsen edellytyksiä realistiseen itsearviointiin. Arviointi perustuu aina oppimiselle, työskentelylle ja käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin.

Esikoulu ja koko kouluaika vaikuttaa merkittävästi siihen, minkälaisen käsityksen lapset muodostavat itsestään oppijana ja ihmisenä. Erityisen suuri merkitys tässä on opettajien antamalla palautteella ja siksi tärkein arvioinninmuoto onkin opettajan ja lapsen välisessä vuorovaikutuksessa tapahtuva arviointi. Palautetta annettaessa kiinnitetään huomiota lasten onnistumisiin ja oppimisen edistymiseen suhteessa aiempaan osaamiseen sekä osaamisen tason arviointiin oppilaan suoritusten pohjalta. Oppimista edistävää palaute on luonteeltaan laadullista ja kuvailevaa, oppimisen solmukohtia analysoivaa ja ratkovaa, kannustavaa vuorovaikutusta. Se ottaa huomioon lasten erilaiset tavat oppia ja työskennellä.

Lapsen alkavasta oppimisen polusta tiedotetaan myös huoltajia riittävästi, jotta koti voi tukea yhdessä koulun kanssa lapsen kasvua ja yhdessä osataan valita tarpeelliset tukitoimet oikea-aikaisesti. Vanhempainillat, kehityskeskustelut ja keskustelut ovat myös osa arviointia.

Lapset saavat esiopetukseen osallistumisestaan todistuksen. Siinä on yleiskuvaus esiopetuksen sisällöistä ja tavoitteista, muttei numeerista eikä sanallista arviota yksittäisen lapsen osaamisesta

Käyttäytymisen ohjaus ja työskentelytaidot esikoulussa

Käyttäytyminen

Lapsille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta ja heidän käyttäytymistään arvioidaan suhteessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymistä arvioidaan kaikilla lapsen koulupolun vuosiluokilla samoin kriteerein, mutta ikäkausi huomioiden.

Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin. Kasvatustavoitteet avautuvat perusopetussuunnitelman perusteiden kaikkia kouluja koskevan yhteisen arvopohjan sekä Costan kristillisen koulun arvopohjan kautta.

Henkilökunnan ja kotiväen omalla esimerkillä on merkittävä esikuvallinen vaikutus lasten käyttäytymiseen. Lasta kunnioittava toiminta vahvistaa lasten halua sitoutua yhteisöön ja yhteisiin normeihin. Lasta ohjataan ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön. Näiden lähtökohtien pohjalta on luotu neljä käyttäytymisen laajempaa tavoitealuetta.

1. Arvostan itseäni

Lapsi, jolla on terve itsetunto, arvostaa itseään ja muita. Hänellä ei ole tarvetta korostaa omaa erinomaisuuttaan muita halventaen tai syrjiä. Hän ei kiusaa eikä vieroksu ketään. Hän kykenee yhteistyöhön vähättelemättä ketään toista ominaisuuksien tai osaamisen takia. Hän puhuu toisille asiallisesti, eikä tahallaan loukkaa tai häiritse muita. Hän ymmärtää hyvää ilmapiirin ja ystävällisyyden merkityksen hyvinvoinnille.

2. Arvostan omaa ja muiden työtä

Omaa ja muiden työtä arvostava lapsi pyrkii käyttäytymään kunnioittavasti kaikissa tilanteissa. Hän pyrkii tekemään parhaansa häiritsemättä muiden työskentelyä. Hän ei arvostele negatiivisesti omaa tai muiden töitä, vaan pitää niitä arvossa ja pystyy iloitsemaan yhdessä.

3. Kunnioitan yhteistä ympäristöä

Kouluyhteisön ympäristöön kuuluvat lähiluonto ja rakennettu ympäristö – piha-alue, eteiset, käytävät, aulat, luokkatilat, WC:t ja muut yhteiset tilat. Yhteiseen ympäristöön kuuluvat myös koulun

ulkopuoliset oppimisympäristöt. Ympäristön kunnioittaminen tarkoittaa viihtyisyyden ylläpitämistä siisteyttä ja rauhallista ilmapiiriä vaalien. Luontoa suojellaan kaikelta haitalliselta toiminnalta.

Yhteiset käyttäytymisen tavoitteet ovat:

- Toisten ihmisten huomioon ottaminen
- Hyvien tapojen ja sääntöjen noudattaminen
- Tilannetietoinen käyttäytyminen ja itsesäätely

Työskentelytaidot

Työskentelytaidoilla tarkoitetaan ikätason mukaisesti kehittyvää

- taitoa työskennellä yhdessä erilaisten lasten ja aikuisten kanssa
- taitoa työskennellä keskittyen ja itsenäisesti
- taitoa suunnitella omaa työskentelyään
- taitoa arvioida omaa työskentelyään
- taitoa toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen
- taitoa toimia kunnioittavasti vuorovaikutuksessa
- ja tahtoa kehittää omia työskentelytaitojaan

Lapsen työskentelytaitojen kehittäminen on yksi esiopetuksen keskeisistä tavoitteista. Lasten työskentelyyn liittyvät erityistarpeet kirjataan tarvittaessa henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan yhteistyössä kotiväen kanssa, jotta ne voidaan ottaa huomioon työskentelyn suunnittelussa ja toteutuksessa. Tärkeintä ei ole se, että kaikki lapset osaavat samat asiat samaan aikaan, vaan että jokainen etenee omista lähtökohdistaan ja saa iloa ja intoa oppimisesta.

Huoltajan myönteinen suhtautuminen oppimiseen on lapselle tärkeää. Se heijastuu esikoulupäiviin. Lasta voi tukea monin tavoin arjen pienissä tilanteissa. Kotona voitte esimerkiksi

- lukea lapselle ääneen tai lukea yhdessä päivittäin
- keskustella päivän tapahtumista ja antaa aikaa lapsen koota ajatuksiaan
- pelata pelejä, jotka kehittävät ajattelua, muistia ja matemaattisia taitoja
- rohkaista lasta tutkimaan ympäristöään ja tekemään siitä havaintoja
- harjoitella arjen taitoja, kuten omatoimisuutta, pukeutumista, tavaroista huolehtimista
- kannustaa liikkumaan, leikkimään ja ulkoilemaan päivittäin
- antaa aikaa luovuudelle, käden hienomotorisille harjoituksille, rakentelulle, musiikille ja leikille
- löytää yhdessä lapsen mielenkiinnon kohteita ja innostuksen aiheita
- huolehtia riittävästä unesta, ravinnosta, levosta, sekä rauhoittumisen taidoista

Kodin ja esiopetuksen välinen luottamuksellinen yhteistyö luo parhaat edellytykset lapsenne kasvulle, oppimiselle ja hyvinvoinnille.

Oppimisen iloa, intoa ja oivalluksia yhdessä!